

Glej, mračnik!

Hkratno štetje navadnih mračnikov 2024

Cilji akcije

- Odkriti in opazovati navadnega mračnika (*Nyctalus noctula*) - več o njem na <http://netopirji.si/netopirji/netopir-leta/> (zavihek 2016-17), rezultati do lani pa v [Glej, netopir!](#)-ju z leta 2023.
- Poizkus spremljanja stanja te vrste z dodatno metodo.

Obdobje štetja

- **Med 14. in 22. septembrom 2024.**

Čas opazovanja (najmanj 1 uro)

- Začetek: 15 minut pred sončnim zahodom najbližjega večjega mesta (npr. Ljubljana, Maribor, Celje, Kranj, Murska Sobota, Novo mesto, Postojna, Koper, Nova Gorica).
- Konec: najmanj 45 minut po sončnem zahodu.

Čas sončnih zahodov večjih mest najdete na:

<https://www.timeanddate.com/astronomy/slovenia>

Navadni mračnik © Andreas Zahn

Metoda

- Beleženje **največjega hkratnega št.** navadnih mračnikov na nebu v **5 minutnih** obdobjih.
- Če je možno opazovanje ponovite **večkrat na istem mestu** ali pa opazujete na več različnih mestih.
- **Kdor je opazoval že v predhodnih letih priporočamo, da ponovno opazuje na istem mestu.**
- Naj vas ne oplaši če v predhodnih letih niste na mestu opazovanja videli nobenega navadnega mračnika.

Mesta opazovanj

- Najbolj ugodno so mesta na bregu večjih voda, tako rek kot jezer, ribnikov in podobno.
- Zelo nas zanimajo veliki vodotoki kot npr.: Sava, Drava, Mura, Krka, Kolpa in podobno.
- V želji za čim boljšo razporeditvijo opazovalcev se posvetujte z usklajevalci akcije.
- Nadaljnja možna mesta opazovanj so tudi npr. razni parki ali odprta kulturna krajina.

© KFFÖ 2018 Pobudnik akcije:

Usklajevanje za Slovenijo:

Nasveti za opazovanje

- Opazovanje je možno tudi brez pomoči optičnih ali zvočnih pripomočkov.
- Če je možno prosimo da dokumentirate opazovanja, npr. s fotografijami, posnetki ultrazvočnih klicev. Posredujte tudi fotografije, ki morda niso najboljše npr. niso jasne, živali so slikane od daleč, ...

Neposredno opazovanje

- Priporočljiva je uporaba daljnogledov (npr. za razlikovanje od hudournikov ali ostalih večjih vrst netopirjev).
- Prepoznavni znaki navadnih mračnikov: veliki netopirji z relativno dolgimi in ozkimi krili, ki letijo na odprtem, visoko nad tlemi. Konici kril se pri zamahu navzdol skoraj dotakneta drug druge.
- Možnosti zamenjave: gozdni mračnik (netopir srednje velikosti, vendar podobnega izgleda in vedenja kot navadni mračnik), veliki mračnik (ogromna žival, podobnega vedenja kot navadni mračnik), pozni netopir (velik netopir, širša krila, ki se pod telesom pri zamahovanju ne dotikajo).

Navadni mračnik v letu © Harald Pflieger

Zvočno opazovanje

- Če imate ultrazvočni detektor, ga prosimo uporabite za potrditev določitve vrste.
- Značilnosti ehelokacije navadnih mračnikov: v odprtih prostorih redno uporabljajo izmenjavo dve tipov klicev (t.i. plip plop), najbolj slišna frekvenca pa je okoli 18-21 kHz (gozdni mračnik je višji- približno okoli 25 kHz, z redkejšo izmenjavo plip-plopov, veliki mračnik je nižji c. 12-16 kHz, pozni netopir tudi c. 25 kHz, vendar brez plip-plop, z zelo nerednim ritmom).

Hkratna uporaba avtomatskih ultrazvočnih detektorjev omogoča primerjavo metod z neposrednim opazovanjem (če imate možnost jih prosimo uporabite na istem mestu in v enakem času ko opravljate osnovno opazovanje). Hvaležni bomo za poslane posnetke!